

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 151/2019-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. júna 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť medzinárodnej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Róbertom Kučerom, advokátska kancelária, Veľká okružná 39, Žilina, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 219/2017 z 21. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť medzinárodnej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť medzinárodnej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“),

základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 219/2017 z 21. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je stranou v konaní (ako žalovaná, pozn.) o zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. Rsp M-19/2009 zo 7. júna 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 34 Cb 137/2014 pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd v uvedenej veci svojím rozsudkom z 21. februára 2017 žalobe žalobcu vyhovel a označený rozsudok rozhodcovského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Proti označenému rozsudku súdu prvej inštancie sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Sťažovateľka nespokojná s napadnutým rozsudkom krajského súdu sa obracia so sťažnosťou na ústavný súd.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnutým rozsudkom krajského súdu boli porušené jej označené práva, a to z viacerých dôvodov. V prvom rade namieta, že súd prvej inštancie nerešpektoval skôr vyslovený záväzný právny názor krajského súdu v tej istej veci, týkajúci sa prekážky litispendencie (napadnutým rozhodnutím krajský súd potvrdil v poradí už druhý rozsudok súdu prvej inštancie v danej veci), čo v okolnostiach veci má zakladať porušenie jej základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny. Ako dôvod namietaného porušenia jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny sťažovateľka uviedla nedoručenie podania protistrany v odvolacom konaní, čo má podľa jej názoru zakladať porušenie týchto práv. V neposlednom rade sťažovateľka tiež namieta arbitrárnosť napadnutého rozsudku krajského súdu z dôvodu, že vo veci *„konajúce súdy nedali žiadnu relevantnú odpoveď na podstatnú argumentáciu vznesenú“* sťažovateľkou.

4. K otázke prípustnosti svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľka v sťažnosti neuviedla žiadnu argumentáciu.

5. V závere svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a právo sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob/219/2017-1395 zo dňa 21. 11. 2018 porušené bolo.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob/219/2017-1395 zo dňa 21. 11. 2018 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva právo na náhradu trov konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 415,51- €...“

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrh, ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Ústavný súd, vychádzajúc z povahy námietok a zo znenia plnomocenstva, ktoré je koncipované aj pre účely dovolacieho konania proti napadnutému rozsudku, ako aj na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu o dovolaní v tej istej právnej veci sťažovateľky, v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľka 25. marca 2019 podala dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu, čo ako podstatnú skutočnosť vo svojej ústavnej sťažnosti zamlčala.

11. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

12. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych

predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

13. Z ustanovenia § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

14. Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv, ak je zrejmé, že sťažovateľka podala dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací.

15. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

16. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

17. Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie jej dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd, majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude lehota na podanie

sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu.

18. A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

19. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou ústavnou sťažnosťou smerujúcou proti rozsudku krajského súdu meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Keďže došlo k odmietnutiu ústavnej sťažnosti ako celku, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2019